

Силабус курсу

«Режисура естради»

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Роки навчання: 1(2роки навчання). Семестри: I.

2(3роки навчання).Семестри:III

4(4роки навчання).Семестр:VII

Кількість кредитів: 3(4,3 роки навчання),4(2 роки навчання)

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Мирошниченко Олександр Миколайович, викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38098 520 63 39

Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: «Історія світової естради», «Історія української естради», «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Гармонія», «Постановка голосу\ музичного апарату» «Майстерність актора», «Сценічна мова».

Постреквізити:, «Методика і практика роботи з ансамблем», «Методика викладання фахових дисциплін», «Концертно-виконавська практика», «Постановка сценічного номеру»

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: підготувати естрадників до практичної творчої співпраці з режисером; осмислення сутності режисури в різних жанрах і видах вокальних та інструментальних творах як невід'ємної складової й умови створення художнього цілого; пізнання науково-практичних засад, специфіки і завдань музичної режисури; розуміння режисерської діяльності як особливої форми художньо-творчої діяльності; сприяти розвитку різнобічних режисерських та власних творчих підходів - пошуків, експериментів, вивчення досвіду відомих педагогів-фахівців, авторів, композиторів, виконавців; ознайомлення з режисерськими інтерпретаціями відомих творів драматичної та оперної літератури, популярних естрадних і народнопісенних матеріалів; режисерськими стилями; з творчими здобутками і практичним досвідом видатних режисерів та виконавців минулих епох і сучасності.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Режисура естради» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні

-здатність до спілкування державною мовою⁴ як усно, так і письмово;

-знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові

- здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;
- здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності;
- здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;
- здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;
- здатність здійснювати основні шляхи інтерпретації художнього образу;
- здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності;
- здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків;
- здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві.

Завдання дисципліни: вивчити основи режисерської роботи, навчити студентів визначати смислові та формоутворюючі чинники музичного твору, пошуку нових концептуальних підходів та оригінальних режисерських рішень, розумінню художньої новизни постановки сценічного номера як явища. Опанувати вмінням визначати жанрово-стильові, драматургічні, композиційні, художньо-виразові особливості та контекстуальні зв'язки музичного твору, сприяти адекватному розумінню смислу творів різних стильових напрямів. Розвиток аналітичних умінь, художньо-творчого мислення, естетичного смаку та підготовка до творчої (режисерської, акторської) діяльності.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Режисура естради»

є опанування таких навчальних дисциплін

(НД) освітньої програми (ОП):

ОК 5. Історія світової естради.

ОК 6 Історія української естради

ОК 9. Сольний спів\Спец.інструмент

ОК 20. Майстерність актора.

ВБ 2. Культурологія / Етика та естетика.

ВБ 12. Сценічна мова.

Зміст і структура курсу

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради» вивчення навчальної дисципліни «Режисура естради» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.	ПРН 8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Режисура естради»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.	ПРН 8

Після опанування навчальної дисципліни «Режисура естради» студенти повинні:
знати:

- історію і теорію естрадної музичної режисури;
- сучасні тенденції розвитку музично-постановочної, оперної режисури;
- функції режисера;
- розуміти природу конфлікту - головного двигуна дії сценічного мистецтва;
- етапи роботи над етюдом;
- специфічні особливості режисури і драматургії концертних номерів, їх природу, що включає різноманітні види художньої творчості;
- зміст і форми режисерських завдань;
- інноваційні форми концертно-постановочної роботи.

Вміти:

- кваліфіковано співпрацювати у творчій команді - режисер - артист-виконавець;
- органічно поєднувати у творчому процесі основи режисури і майстерності актора;
- творчо ставитися до вирішення практичних завдань;
- реалізовувати власні художні задуми і творчі рішення у виконанні концертних номерів;
- використовувати складові реалізації режисерського задуму (лібрето, музична драматургія, пісенна поезія, композиція, сценографія, пластика, можливі декорації, реквізит, грим, костюм, освітлення, технічні засоби тощо (поєднання вербального,

музичного та відеорядів);

- оцінити музичний твір з позиції його художньої цінності, оригінальності, новаторства та можливості сценічного втілення.

- використовувати отримані знання, навички та вміння в практичній виконавській та педагогічній діяльності.

Володіти навичками soft skills:

- навички самоорганізації;

- презентаційні навички;

- здатність оволодівати сучасною інформацією;

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Структура навчальної дисципліни 2 роки навчання

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Дисципліна «Режисура естради» в контексті професійної підготовки естрадного артиста.	14			8		6	14			4		10
Тема 2. Система К. С. Станіславського як наукове обґрунтування законів сценічної творчості.	10			4		6	12			2		10
Тема 3. Задум вистави (концертного номеру) і його втілення в сценічній формі як виробничо-професійна основа режисерського мистецтва.	14			8		6	12			2		10
Тема 4. Об'єктивні та суб'єктивні чинники: ідейно-естетична позиція драматурга. особливості стилю та індивідуальної манери.	10			4		6	12			2		10
Тема 5. Драматургія музичного номеру, вистави.	14			8		6	14			2		12
Тема 6. Метод	10			4		6	12			2		10

дієвого аналізу.											
Тема 7. Режисура малих форм (окремих номерів).	10			4		6	14			2	12
Тема 8. Постановка ансамблевих номерів.	15			8		7	16			4	12
Тема 9. Інноваційні форми концертно-постановочної роботи.	13			6		7	14			2	12
Всього	120			54		56	120			22	98

Структура вибіркової навчальної дисципліни на основі повної загальної середньої освіти та на базі молодшого спеціаліста(3 роки навчання)

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Дисципліна «Режисура естради» в контексті професійної підготовки естрадного артиста.	10			4		6	12			4	8	
Тема 2. Система К. С.Станіславського як наукове обґрунтування законів сценічної творчості.	10			4		6	10			2	8	
Тема 3. Задум вистави (концертного номеру) і його втілення в сценічній формі як виробничо-професійна основа режисерського мистецтва.	10			4		6	10			2	8	
Тема 4. Об'єктивні та суб'єктивні чинники: ідейно-естетична позиція драматурга. особливості стилю та індивідуальної манери.	10			4		6	10			2	8	
Тема 5. Драматургія музичного номеру, вистави.	10			4		6	10			2	8	

Тема 6. Метод дієвого аналізу.	10		4	6	10		2	8
Тема 7. Режисура малих форм (окремих номерів).	8		2	6	10		2	8
Тема 8. Постановка ансамблевих номерів.	12		4	8	12		4	8
Тема 9. Інноваційні форми концертно-постановочної роботи.	10		2	8	6		2	4
Всього	90		32	58	90		22	68

Методи навчання

До основних методів навчання відносять:

- вербальний метод (пояснення);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення студентами акторських прийомів, проілюстрованих викладачем);
- репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами естрадної діяльності);
- креативний, творчий;
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук студентом засобів і способів розв’язання проблемних ситуацій у процесі виконання акторських та режисерських завдань);
- інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення акторських та режисерських завдань).

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Методичне забезпечення

- навчально-методичні посібники і навчальні програми;
- наочність (відеозаписи провідних акторів та режисерів).

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.

Самостійна робота студента з дисципліни «Режисура естради» є невід’ємною частиною навчального процесу. Вона здійснюється за спрямуванням викладача, який планує її в залежності від практичного опрацювання теоретичного матеріалу. Серед завдань – робота з конспектом, постійне опрацювання літератури, інших інформаційних джерел, аналізування та узагальнення отриманої інформації, творчий пошук і виконання практичних завдань, відпрацювання та вдосконалення елементів режисерської методики, виховання особистісних якостей - професійної дисципліни, поведінки, збагачення власної уяви, виховання прагнення до досконалості, художнього мислення, художнього смаку.

Відвідування вистав, концертів, фестивалів, конкурсів та подій, відповідно до обраної професії.

Літературні джерела:

Основні

1. Васильев Н. И. Вокальная техника оперного артиста. - М.: ГИТИС, 2019. 68 с.
2. Горчаков Н. М. Режиссерские уроки К. С. Станиславского - М.: Искусство, 1951. - 567

с.

3. Завадский Ю. А. Об искусстве театра / Предисл. П. А. Маркова - М.:ВТО, 1965, 347 с.
4. Захава Б.Е. Мастерство актера и режиссера. - М., Искусство,1984
5. Кнебель М. О. О действенном анализе пьесы и роли. 3-е изд. - М.:Искусство, 1982, 119 с.
6. Кристи Г.В. Воспитание актера школы Станиславского - М.:Искусство, 1978. — 164 с.
7. Мейерхольд В. Статьи, письма, речи, беседы. -М.,Просвещение,1968.
8. Станиславский К.С. Собрание сочинений. - М.,Искусство,1958.
9. Станиславский К.С. Собр. соч. в 9-ти т. Т. 1- 4. - М.: Искусство,1988-1994.
10. Сулимов М. В. Посвящение в режиссуру / Вступит.ст. С. Д. Черкасского - СПб.: Издательство СПбГУ, 2004, 575 с.
11. Тихомиров Д.В. Беседы о режиссуре театрализованных представлений. - М., 1977.
12. Товстоногов Г. Круг мыслей. - М., Искусство,1972.
13. Туманов Й.О. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта. - М.: Просвещение, 1976.
14. Шароев И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений: учебник для студентов театральных высших учебных заведений / И. Г. Шароев. - 3-е изд., исправленное. - Москва: РАТИ - ГИТИС, 2009. - 336 с.

Допоміжні

1. Акимов М. Театральное наследие. Т 2 - Л.: Искусство, 1978.
2. Богданов И. А. Постановка эстрадного номера: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 050200 «Режиссура театра» / И. А. Богданов. - СПб.: С-Петербург, гос. акад. театр, искусства, 2004. - 317с.
3. Брехт Б. Про мистецтво театру: Збірка. - К.: Мистецтво, 1977. Василько В.С. Фрагменти режисури. - Київ: Мистецтво, 1967
4. Вахтангов Е. Б. Материалы и статьи.-М., Искусство,1959.
5. Вершковский Є.В. Режиссура масовых представлений. - Л.: Просвещение, 1977.
6. Горчаков Н. К. С.Станиславский о работе режиссера с актером. - М., Искусство 1985.
7. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер. Мистецтво театру. -Львів,1999.
8. Данчук Л. Азбука режисури шоу-програм: навч.посіб. Житомир:Полісся, 2008.
9. Донченко Н. П. Особливості мистецтва режисури на естраді: навч.- метод. матер. / Н. П. Донченко. - К.: КНУКіМ, 2008. -110с.
10. Дятчук В.В., Барабан Л.І. Український тлумачний словник театральної лексики К: Просвіта, 2000.
11. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера: Учеб. пособие для театральных учеб. заведений. М.: Сов. Россия, 1964. - 287 с
12. Карпушкин М.А. Уроки мастера: Конспекты по театральной педагогике А.А.Гончарова. - М.: Изд-во «ГИТИС», 2005.
13. Кісін В. Б. Режисура як мистецтво та професія. - Кісін В. Б. Життя. Актор. Образ: Із творчої спадщини / В. Б. Кісін. - К.: Видавничий дім "КМ Асагіетія", 1999. - 268 с.
14. Коломієць Р.П. Театр Саксаганського і Карпенка-Карого. - К.: Мистецтво, 1984.
15. Корнієнко Н. Український театр у переддень Третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз)- К., 2000. Кристи Г. Воспитание актера школы Станиславского. - М., Искусство 1988
16. Лесь Курбас. Філософія театру. - К.: Мистецтво, 2001.
17. Кузнецов Н. И., Мамонтов С. И., Шаляпін Ф. И. и Станислав-скийК.С.- реформаторы оперного искусства в России: опыт исследования. - М., 1997. - 90 с.

18. Марков П. А. Режисура В. И. Немировича-Данченко в музыкальном театре / П. А. Марков. - М. : Искусство, 1960. - 112 с.
19. Немирович-Данченко В. И. В музыкальном театре / В. И. Немирович Данченко. - М. : Искусство, 1973. - 398с.
20. Покровский Б. Сотворение оперного спектакля /Б.Покровский. - М.: Детская литература, 1985. - 142 с. Ротбаум Л. Д. Опера и ее сценическое воплощение: Записки режиссера. [Пере-вод / Вступит. статья Е. Грошевой]. М.: Сов. композитор, 1980. - 262с.
21. Ремез О. Мізансцена - мова режисера. - К., Мистецтво, 1970.
22. Рубб А.А. Феномен эстрадной режиссуры. - М.: Искусство, 2001.
23. Рубб А.А. 30 бесед об эстрадных концертах. - М.: ВЦХТ («Я вхожу в мир искусств»), 2004.
24. Рубб А.А. Размышления о Нетрадиционном театре, или Нетрадиционный театр как он есть. - М.: Издательство «ВК», 2004. - 604 с.
25. Станиславский К. С. Работа актера над собой. -М., Искусство, 1985.
26. Станішевський Ю. О. Режисура в сучасному українському музичному театрі. - К. : Наукова думка, 1982. - 276 с.
27. Сулимов М. Режиссер - профессия и личность. - М.: Искусство,1991.
28. Таиров А.Я. Записки режиссера. - М., ВТО, 1970. Тихомиров Д.В. Беседы о режиссуре театрализованных представлений. -М.: Искусство, 1977.
29. Товстоногов Г.А. Зеркало сцены. В 2-х кн. - Л.: Искусство, 1984.
30. Чуднова М. Борис Покровский ставит классику. - М. : Издательство ГИТИС, 2002. - 367 с.
31. Фельзенштейн В. О музыкальном театре /В.Фельзенштейн. - М. : Радуга, 1984. - 406
32. Шарварко Б. Г. Режисура театралізованого масового дійства. Навчально-методичний посібник. - К.: ДАКККіМ, 2004
33. Шихматов Л.М. Сценические этюды. - М., Просвещение, 1969.
34. Эфрос А. Профессия - режиссер. - М., Искусство ,1979.
35. Яхонтов В.Н. Театр одного актера. - М., Искусство, 1958.

Політика навчальної дисципліни

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- публічна демонстрація, що пов'язана з тим чи іншим видом виконання сольної чи ансамблевої програми, проводиться у формі концертного виступу;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
А	90 — 100	«відмінно»
В	82 — 89	«добре»
С	74 — 81	«добре» ⁸

D	64 — 73	«задовільно»
E	60 — 63	«достатньо»
FX	35 — 59	«незадовільно» з можливістю повторного складання
F	1 — 34	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом

Національна 5 - тибальна шкала	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 (відмінно) Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	90-100	A
4 (добре) Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	82-89	B
	74-81	C
3 (задовільно) Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
	60-63	E
2 (незадовільно) Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	35-59	FX
	0-34	F

Політика перескладання.

Перескладання модуля здійснюється за бажанням студента один раз з дозволу кафедри за наявності поважних причин, оцінюється за 20 бальною шкалою. Загальний підсумок за курс визначається шляхом додавання балів за всіма видами контролю з подальшим переведенням в національну, 100 – бальну та європейської кредитно-трансферну систему.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час поточних занять, тестових робіт та екзамену заборонені.

Політика відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за пропуск занять без поважної причини знімаються бали (по 1 за кожне пропущене заняття). З об'єктивних причин (напр., хвороба) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

